

Door SAP-Web

De parlemensverkiezingen in Griekenland werden een zware afstraffing van de regeringpartijen en hun, mee door IMF en EU gestuurde, soberheidsbeleid. Antineoliberaal links, en dan vooral SYRIZA, kwam erg versterkt uit de verkiezingen. Maar opgelet: de opkomst van Gouden Dageraad, een onvervalste neonazipartij, toont ook dat er zeer gevaarlijke krachten op de loer liggen als consequent links en de arbeidersbeweging geen oplossingen kan bieden voor de zeer diepe crisis van de Griekse samenleving... We willen de komende periode de situatie in Griekenland, dat al geruime tijd niet enkel het laboratorium bij uitstek vormt van het neoliberale afbraakbeleid, maar ook heel wat sociaal en politiek verzet toont, van dicht opvolgen, waarbij we in de eerste plaats mensen en organisaties «op het terrein» het woord willen geven.

Griekenland: een politieke aardverschuiving

Door Yannis Almpanis

De Griekse parlementsverkiezingen gaven volgend eindresultaat:

- Nea Dimokratia (conservatief rechts, pro-besparingsbeleid): 18,85%, 108 zetels (33,47% in 2009). Opgemerkt moet worden dat de grootste partij sowieso 50 zetels extra krijgt...

- SYRIZA (Coalitie van radikaal links, tegen het besparingsbeleid): 16,78%, 52 zetels (4,60% in 2009)

- PASOK (Sociaaldemocraten, pro-besparingsbeleid): 13,18%, 41 zetels (43,92% in 2009) Onafhankelijke Grieken (een 2 maand geleden ontstane populistisch-rechste afsplitsing van ND, tegen het huidige besparingsbeleid) 10,60%, 33 zetels

- KKE (Kommunistische Partij, sectair en neostalinistisch): 8,48%, 26 zetels (7,54% in 2009)

- Gouden Dageraad (onverholen neonazipartij): 6,97%, 21 zetels (0,29% in 2009)

- Democratisch Links (gematigd links, een rechtse afsplitsing van SYRIZA die voor de eerste keer deelnam): 6,11%, 19 zetels

- Groenen: 2,93%, geen zetel (2,53% in 2009)

- LAOS (populistisch extreemrechts, maakte deel uit van de vorige regering): 2,90% (5,63% in

2009)

- ANTARSYA (een samenwerking van revolutionaire en antikapitalistische organisaties, waaronder onze zusterorganisatie OKDE-Spartakos): 1,19% (0,36% in 2009)

Kortom:

Het gaat hier om een echte politieke aardverschuiving. Het ineenstorten van het tweepartijensysteem (PASOK en ND die elkaar afwisselden aan de macht) dat het politieke leven domineerde sinds de val van de dictatuur in 1974 is zonder voorgaande. PASOK en Nea Dimokratia hebben geen meerderheid meer, noch in stemmen, noch in zetels in het parlement.

De kiezers hebben heel duidelijk de politieke krachten afgestraft die het besparingsbeleid doorvoerden: PASOK, Nea Dimokratia, LAOS. Het volk heeft tegen het beleid van het IMF en de EU gestem.

Het resultaat betekent een heuse triomf voor links in het algemeen, en SYRIZA in het bijzonder. Links van de sociaal-democratie behaalt 32,56% van de stemmen. Dat is een historisch record, zelfs beter dan het resultaat in 1958 (toen behaalde een links front rond de KKE 25%).

SYRIZA is de tweede partij van het land geworden. Ze heeft haar score verviervoudigd tegenover de parlementsverkiezingen van 2009. Ze is de grootste partij geworden in Athene met meer dan 20%. Ze is ook de grootste partij geworden in de leeftijdsgroep van 18- to 35-jarigen, nummer 1 bij de werklozen en ambtenaren, nummer 1 in de volksbuurten. Dit is een zeer duidelijke stem op een klassebasis. Het volk staat achter de drie sleuteleisen van SYRIZA: 1) de verwerping van het besparingsbeleid, 2) eenheid van links, 3) de vorming van een linkse regering die een einde maakt aan het soberheidsbeleid.

Het is een echte schande voor ons volk dat de nazi's van Gouden Dageraad hun intrede maken in het parlement. De voortdurende campagne tegen de migranten van de regering heeft ze de wind in de zeilen gegeven. Ze hebben ook kunnen profiteren van de anti-politieke gevoelens in de Griekse samenleving. In de komende periode zullen de nazi's van honderdduizenden euro's publieke middellen gebruik kunnen maken om hun knokploegen te financieren.

“Links moet verzet tegen bezuinigingen verbinden met strijd tegen fascisten”

Tot besluit: de klassenstrijd in Griekenland treedt in een nieuwe, nog intensere fase. Vraag is wat er komt: een «nieuwe Weimar-republiek» of een eerste linkse regering «van het Latijnsamerikaanse type» in Europa?
Het zal heel moeilijk worden om een regering te vormen. De enige manier lijkt hierin te slagen lijkt dat Democratisch Links toetreedt tot een regering met Nea Dimokratia en PASOK. Maar het is waarschijnlijker dat er begin juli al nieuwe verkiezingen komen...

Door Panos Garganas*

De Griekse verkiezingsuitslag van afgelopen zondag is een enorme klap in het gezicht van de heersende klasse. De politieke partijen die de ‘technocratische’ coalitieregering steunden, onder leiding van voormalig bankier Lucas Papademos, leden een verpletterende nederlaag. Panos Garganas, socialist in Athene, kijkt naar de uitslagen en het perspectief dat deze bieden.

In 2009 haalden de oude regeringspartijen samen nog 266 van de 300 zetels in het Griekse parlement. Nu is dat gedaald tot een totaal van 149. En zelfs dat is een misleidend aantal, omdat ze 50 zetels als ’bonus’ krijgen, door het Griekse kiesstelsel dat deze toekent aan de partij met de meeste stemmen.

De sociaal-democratische PASOK won in 2009 nog 44 procent van de stemmen. Zondag kreeg PASOK nog niet eenderde van zijn vorige resultaat: maar 13 procent. De conservatieve Nieuwe Democratie daalde van 33,5 procent naar 19 procent en de uiterst rechtse LAOS-partij blijft onder de grens van 3 procent steken. Deze partij komt daardoor niet in het parlement.

Ongekend hoogtepunt

Opvallend is de grote verschuiving naar links. In totaal kregen in 2009 de linkse partijen 872.000 stemmen, nu 2.115.000. Met 33,75 procent van de stemmen vormt deze verkiezingsuitslag een ongekend hoogtepunt voor links.

In 1958 haalde Verenigd Democratisch Links (EDA) 25 procent van de zetels. Dat electorale succes ontketende toen een massale golf van arbeidersstrijd in de jaren ’60. Er was een militaire staatsgreep voor nodig in 1967 om die sociale dynamiek neer te slaan. Anno 2012 is de beweging veel sterker en de uitkomst van deze strijd kan dan ook heel anders zijn.

Het gaat hier niet om een ‘oppervlakkige’ electorale radicalisering. Er ging een golf van verzet aan vooraf. In december 2008 kwamen jongeren in Athene in opstand nadat de politie een 15-jarige scholier neerschoot. In 2010 en 2011 hadden we 17 algemene stakingen tegen pogingen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Europese Unie (EU) om het land harde bezuinigingsmaatregelen op te leggen.

Activisten die midden in de verkiezingscampagne stonden, zorgden voor de verschuiving naar links. Ze zijn gehard door hun ervaring met stakingen, bezettingen en grote demonstraties waarbij ze werden geconfronteerd met politiegeweld. Hun rol in de verkiezingscampagne verklaart voor een belangrijk deel de uitslag. Toen de verkiezingen werden uitgeroepen, probeerden zowel PASOK als ND de kiezers te chanteren. Zij beweerden dat een stem voor links zou betekenen dat Griekenland uit de eurozone zou stappen en in een economische wildernis terecht zou komen.

Uit opiniepeilingen bleek op dat moment dat Democratisch Links, de meest gematigde partij ter linkerzijde, het populairst was. Maar de steun voor links verhardde, de radicaal-linkse partij Syriza won terrein. Zondag kreeg Syriza bijna 17 procent van de stemmen, de communistische partij (KKE) 8,5 procent, Democratisch Links 6,1 procent en de antikapitalistische partij ANTARSYA kreeg 1,2 procent. Deze partij komt door de 3-procentsgrens niet in het parlement, maar verdrievoudigde wel het aantal stemmen van 25.000 in 2009 naar 75.000 nu.

De schaduw van het fascisme

De enige donkere schaduw in de uitslagen is het succes van de partij Gouden Dageraad. Deze neonazi’s kregen bijna 7 procent van de stemmen en daarmee 21 parlementsleden. Veel Grieken waren zich niet bewust dat ze op nazi’s stemden, want Gouden Dageraad gebruikte anti-bezuinigingsretoriek. Daarnaast reageerde links traag om de ware identiteit van de nazi’s te onthullen.

Gouden Dageraad profiteerde ook van de zeer racistische campagne van ND en PASOK. Beide partijen richtten hun pijlen op illegale immigranten: ND-leider Samaras beloofde de binnensteden ‘schoon te vegen’ van migranten. En de PASOK-minister van Openbare Orde, die niet overtroefd wilde worden, begon met het opsluiten van mensen in detentiekampen.

Dus links in Griekenland moet tegelijkertijd zijn antifascistische campagne opvoeren én de strijd tegen bezuinigingen. Waarschijnlijk leidt de politieke crisis binnen een paar weken tot nieuwe verkiezingen, als blijkt dat de oude coalitiepartners geen regering kunnen vormen.

De trojka van EU, IMF en Europese Centrale Bank wordt geconfronteerd met toegenomen instabiliteit in Griekenland op het moment dat de economische crisis verdiept. Voor activisten ligt de uitdaging erin om de electorale opmars van links om te zetten in een sterkere beweging tegen de bezuinigingen. De trojka heeft als kortetermijndoel gesteld om een nieuwe ronde van bezuinigingen door te voeren van 11 miljard euro direct na de verkiezingen. Met de openingen die de verkiezingsuitslag biedt,

kunnen deze bezuinigingsplannen worden gestopt.

* Panos Garganas is hoofdredacteur van Arbeiderssolidariteit, krant van de Griekse revolutionaire organisatie SEK, die net als onze kameraden van OKDE-Spartakos deel uitmaakt van de antikapitalistische samenwerking ANTARSYA. ANTARSYA behaalde bij de recente parlementsverkiezingen 75000 stemmen, 1,19%. Sinds 2010 heeft ANTARSYA ook een gemeenteraadslid in de hoofdstad Athene. Dit artikel verscheen eerder in Socialist Worker. Vertaling: redactie socialisme.nu